

Ponedeljek, 20. 4. 2020

Učenci, ki še niste poslali izdelka iz umetne mase in tehnološkega lista, to storite še v tem tednu, ker bo ta izdelek vplival na vašo zaključno oceno pri TIT.

1. V učbeniku za TIT preberi vsebino **Varnost pri delu** na strani 12 in 13. Oglej si tudi demonstracijo (str. 13/ modri krogec desno spodaj) Učbenik najdeš na spletni povezavi

OSNOVNA ŠOLA

- www.iRokus.si in www.iRokusPlus.si (6.–9. razred)

Postopek prijave/registracije:

Na izbranem portalu kliknite na gumb **Prijava**.

- Če ste že uporabnik portala, vnesite svoj e-naslov in geslo ter sledite navodilom. Če na portal dostopate prvič, kliknite na polje **Nimam še uporabniškega računa** in vnesite zahtevane podatke. Tako se boste registrirali in ustvarili uporabniški račun.
- Na portalu iRokus.si gradiva v svojo iZbirko dodate s klikom na gumb **Dodaj brezplačna gradiva**.

2.1 Varnost pri delu

Vemo, da sta varnost in zdravje pri delu zelo pomembna; to velja tudi za pouk tehnike in tehnologije. **Orodja, stroje in naprave** moramo uporabljati varno in pravilno. Pri njihovi uporabi smo osredotočeni na obdelovalni postopek in ne motimo sošolcev. **Delovni prostor** mora biti urejen in očiščen. Orodja in pripomočke po končanem delu vrnemo na mesto, kjer smo jih vzeli.

Kadar obstaja nevarnost poškodbe, moramo obvezno uporabljati osebno varovalno opremo: **zaščitne rokavice, varnostna očala, predpasnik, čepico in elastiko za spenjanje daljših las**. Če so rokavi oblačila predolgi ali preširoki, jih moramo speti ali zavijati tako, da nas pri delu ne motijo.

V učilnici tehnike veljajo posebna **pravila za delo in obnašanje**. Ta morajo biti izobešena na vidnem mestu v prostoru. Vzdrževati je treba red in čistočo. Šolske torbe so pospravljene tako, da nas ne ovirajo pri hoji. Učenec je dolžan po končanem delu pospraviti in počistiti svoje delovno mesto.

Znal bom:

1. upoštevati dogovorjena pravila glede varnosti pri delu;
2. opisati osebno varovalno opremo;
3. varno in pravilno ravhati z orodjem, stroji in napravami.

OSEBNA VAROVALNA OPREMA	OBDELOVALNI POSTOPEK	OPIS
	žaganje vrtanje strojno brušenje spajkanje	Varnostna očala morajo biti ustrezne velikosti in se morajo dobro prilegati obrazu. V primerjavi s klasičnimi očali so varnostna očala bistveno večja, da pokrijejo čim večjo površino okoli oči in temenskega dela obraza.
	žaganje vrtanje strojno brušenje rezanje termična obdelava umetnih snovi	Zaščitne rokavice morajo biti ustrezne velikosti in morajo omogočati varen oprijem. Naše roke ščitijo pred poškodbami in umazanijo. Biti morajo iz kakovostnega materiala, največkrat je to usnje.
	vsi obdelovalni postopki	zaščitni predpasnik in plašč morata biti iz debelejšega platna. Pri delu morata biti vrvici na predpasniku zavezani. Predpasnik in plašč ščitita naša oblačila pri lepljenju in barvanju, varujeta pa nas tudi pred večjimi in manjšimi delci ter umazanijo.
	žaganje vrtanje strojno brušenje	Čepica mora biti ustrezne velikosti. Naše lase ščiti pred prašnimi delci in preprečuje padanje las na oči. Dolgi lasje morajo biti dobro speti z gumico, čop ne sme padati prek ramen.

Orodje, ki ga uporabljamo, moramo redno čistiti in vzdrževati. Uporabljati ga moramo pravilno in varno.

- **Nož** za rezanje uporabljamo samo za rezanje ravnih robov. Ravnilo držimo z roko tako, da se ne premakne in da si ne poškodujemo prstov. Režemo vedno na zaščitni podlagi. Po končanem delu moramo rezilo noža vedno pospraviti v ohišje.
- **Koničasta in ostra orodja** (škarje, šestilo, risalna igla, izvijač) podajamo vedno z ročajem naprej. Po delu jih pospravimo na ustrezno mesto.
- **Kladiva in pile** morajo biti dobro nasajeni na ročaj. Pri žebljanju majhnih žebeljev si pomagamo s kleščami.
- **Izvijač** izberemo vedno glede na velikost in obliko glave vijaka. Pri vijačenju moramo paziti, da nam izvijač ne zdrsne in nas ne poškoduje.

Pravilno rezanje papirja

Podajanje orodja

Žebljanje majhnega žeblja

Za brezhibno delovanje strojev skrbi učitelj. Učenec sme delati s strojem samo pod nadzorom učitelja. Stroji morajo imeti zaščitene tiste dele, ki lahko za učenca pomenijo nevarnost. Ko delo končamo, stroj vedno izključimo.

- Za žaganje največkrat uporabljamo **vibracijsko** žago. Pri žaganju moramo paziti, da obdelovanca ne potiskamo preveč in da ne spremenimo prehitro smeri žaganja, saj se lahko žagin list pretrga.
- Pri uporabi **vrtnega stroja** moramo najprej preveriti, ali sta sveder in obdelovanec dobro vpeta. Odrezkov ne smemo odstranjevati s pihanjem, saj nam jih lahko zanese v oči. Odstranimo jih z omelom, in sicer šele takrat, ko je vrtni stroj izključen.
- Pri **kolutnem brusilniku** moramo paziti, da podajamo obdelovanec vedno na tisti polovici koluta, ki se vrti navzdol. Tako preprečimo dvigovanje obdelovanca.

Pri uporabi strojev in orodij pazimo na pravilno držo telesa med delom.

Po končanem delu stroj in delovno mesto vedno očistimo in pospravimo.

Demonstracija
pravilne drže

Razmisli, naredi

Se spomniš?

1. Navedi osebno varovalno opremo in jo opiši.
2. Opiši pravilno in varno uporabo noža za rezanje.

Razumeš?

1. Analiziraj pravila varnega dela (uporaba strojev, orodja in naprav) v šolski delavnici.

Izziv

1. Preglej stroje, orodje in pripomočke v tehnični delavnici ter osebno varovalno opremo. Ugotovi napake in pomanjkljivosti ter predlagaj ukrepe za njihovo odpravo.

Zanima me

Ergonomija je veda o ureditvi delovnega mesta. To mora biti prilagojeno človekovim telesnim lastnostim. Zelo pomembna je telesna drža v stoječem in sedečem položaju. Tudi mere orodij, pripomočkov in strojev v tehnični učilnici je treba prilagoditi velikosti učenca. Nepravilna drža telesa pri delu lahko škodljivo vpliva na počutje učenca in povzroča bolečine v križu.

Pravilna in nepravilna drža pri sedečem položaju

2. Vzemi list A4 razmisli in odgovori na spodnja vprašanja. Piši s svinčnikom in tehnično pisavo.

- a) Navedi osebno varovalno opremo pri delu z umetnimi masami in jo opiši.
- b) Opiši pravilno in varno uporabo noža za rezanje.
- c) Spomni se in naštej katere stroje, orodja in naprave za obdelavo umetnih mas smo uporabljali pri pouku TIT in za vsakega zapiši, katere varnostne ukrepe si moral upoštevati. Ugotovi napake in pomanjkljivosti glede varnosti pri delu s stroji, pripomočki in napravami., ter predlagaj ukrepe za njihovo odpravo. To nalogo reši v spodnji tabeli.

STROJI, ORODJA, NAPRAVE ZA OBDELAVO UMETNIH MAS	VARNOSTNI UKREPI IN PRIPOMOČKI	NAPAKE IN POMANJKLJIVOST, KAKO BI JIH ODPRAVIL ALI IZBOLŠAL

3. Ko končaš , daj list v prozorno mapo (srajčko) , ki jo boš v šoli oddal učiteljici.

4. Želim ti uspešno delo. Če imaš kakršnokoli vprašanje, povratno informacijo ali predlog, mi prosim to sporoči na spletni naslov. Lahko tudi skeniraš ali fotografiraš svoj izdelek.

laura.cebulj@gmail.com
jozica.urukalo@guest.arnes.si

Zelo bom vesela vaše pošte.